

ВОДЕН БЮЛЕТИН

БРОЙ 1

Вода и коренно население

Силната връзка на водата с физическото и духовното благополучие на хората, независимо от различията в техните религия, култура и социални норми, е най-ярко изразена в практиките им за използване на водните ресурси. За индианските племена куикоро в Амазония, етиопските етнически групи борана и консо в южната част на страната, за народа нгаринджери в Австралия и за други местни общности в света, водата е свещена, водата дава храна, подслон и топлина. Тези хора, които живеят в маргинални територии при сурови условия, предлагат ценни уроци за устойчивото управление на водите, за решаване на глобалната водна криза.

„ВОДНИ“ ДУМИ

Водна политика

Целенасочена система от насоки за вземане на решения и постигане на рационални резултати от правителствата и други институции по използването и опазването на водните ресурси.

Водно право

Закони, разпоредби, процедури, правила за управление, разрешаване или забрана на водните ресурси, правна рамка за дългосрочно и устойчиво водоползване и опазване на водите от замърсяване.

Коренните народи, числеността на които е 472 млн. д (6,2% от световното население) населяват над 90 държави и седем социално-културни региона. Броят на тези народи в Азиатско-тихоокеанския регион е около 335 млн. д., в Африка – 77 млн. д., в Латинска Америка и страните от Карибския басейн – 54 млн. д., в Северна Америка – 7.0 млн. д, в Европа и централна Азия – 0.4 млн. д. (International Labour Organization, 2019).

Водата и племето борана. За племето борана (в южната част на Етиопия) основен водоизточник са кладенците, т.нар. ела, които те стопанисват от хилядолетия. Управлението на водоизточниците се разглежда на общо събрание на Gedaа (традиционна административна система), което се провежда на осем години, и което въвежда правила за използване и управление на водния ресурс в общността като цяло. При установяване на недостатъци се правят промени. Abba Gedaа (главният мениджър на системата Gedaа) е отговорен за благосъстоянието на хората борана, въпреки че водоизточниците може да принадлежат на различни общности.

Жена от племето борана черпи от воден резервоар, използван за животни, Оромия, Етиопия (фотограф: Eric Lafforgue)

Група мъже нгаринджери край ез. Александрина, 1800 г. (фотограф: S. Sweet).

Водата за нгаринджери. Нгаринджери (няколко тясно свързани племенни групи), аборигени, населяващи долното течение на р. Мъри, района около езерата Албърт и Александрина и района Кюринг, наричат земята си Ярлувар-Руве (Морска страна), защото приемат себе си като част от сладководните потоци и езера, земята и всички живи същества. За тях водата е живот, дава живот и живее, водата тече вътре, около и през страната им.

ВОДЕН БЮЛЕТИН

БРОЙ 1

„ВОДНИ“ СЪБИТИЯ

Конференцията на ООН
„Дневен ред за действие за водата“

22–24 март 2023
Ню Йорк

Теми:

Вода за здраве
Водата за устойчиво развитие
Водата за климата, устойчивостта и околната среда
Вода за сътрудничество
Десетилетие за действие за водата

Река Уангануи – река с юридическа идентичност

„Моят начин на живот е да принадлежа на реката“
Матиу Марейкура, един от местните маори

Река Уангануи

Местното маорско племе уангануи (от общността иви на новозеландския народ маори) от Северен остров, Нова Зеландия, успява след 140 годишни усилия да придаде на р. Уангануи (с маорското име Те Ауа Тупуа) юридическа идентичност с всички съответни права, задължения и отговорности на юридическо лице. Хората са плакали от радост, защото за тях реката е живо същество, предшественик, неделимо цяло, дълбока духовна връзка с водното течение от времето на предците им. Интересите на реката ще бъдат защитавани в юридическите процедури от един адвокат, представляващ племето, и от един адвокат, представляващ държавата.

„Воден бюлетин“ се издава по случай на 60 години ГГФ и 50 години Катедра „Климатология, хидрология и геоморфология“

Съветът на ООН по правата на човека, в доклад от 14 септември 2022 г. съобщава:

Коренните народи съхраняват на своите територии водните системи както за собствено благо, така и за благо на обществото.

Коренните народи не разглеждат и не управляват водата като ресурс, а като част от останалите природни ресурси и живи същества, или имат дълбоко уважително отношение към реките, изворите, езерата и блатата.

Свещените реки Ганг и Ямуна и юридическите им права

Почистване на р. Ямуна от твърди отпадъци

Свещените реки в Индия – Ганг и Ямуна (с местното название Калинди), в качеството на юридически лица имат законно право да се защитават в съда при по-нататъшното им замърсяване, както и при изграждане на язовири и други хидротехнически съоръжения по техните течения. Решението е взето от Върховния съд в щата Утаракханд през 2017 г. Двете реки се приемат за божествени от местното хиндуистко население.